

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 68 nci maddesinin değiştirilmesi ve 11 nci geçici maddesinin kaldırılması hakkında kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (Millet Meclisi 2/888; Cumhuriyet Senatosu 2/267)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 900)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 9644*

15 . 5 . 1969

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 15 . 5 . 1969 tarihli 94 ncü Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 68 nci maddesinin değiştirilmesi ve 11 nci Geçici maddesinin kaldırılması hakkındaki kanun teklifi, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Ferruh Bozbeyle
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu teklif 8 . 5 . 1969 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 14 ve 15 . 5 . 1969 tarihli 93 ve 94 ncü Birleşiminde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 900)

Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu

*Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonu
Esas No. : 2/267
Karar No. : 28*

17 . 5 . 1969

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 15 . 5 . 1969 tarihli 94 ncü Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 68 nci maddesinin değiştirilmesi ve 11 nci geçici maddesinin kaldırılması hakkındaki kanun teklifi, Millet Meclisi Başkanlığının 15 . 5 . 1969 tarihli ve 9644 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına ve Başkanlıkça Komisyonumuza gönderilmiş olmakla, Komisyon Başkanlık Divanının tensibi ile Millet Meclisi metni ve gerekçeleri Komisyon üyelerine dağıtılmış, Komisyon da 17 . 5 . 1969 Cumartesi günü saat 10,00 için davet olunmuştur.

Tensibedilen günde toplanan Komisyonumuzda bâzı üyeler (48) saatlik müddetin geçmemiş olması dolayısıyla müzakere açılmıyacağı yolunda itirazda bulunmuş, bu bakımdan usul müzakeresi açılmış, neticede mevzuun müzakeresine geçilmesine ekseriyetle karar verilerek aşağıdaki sonuca varılmıştır.

I - Teklif, 9 Temmuz 1961 tarihli ve 334 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 68 nci maddesinin 2 nci fıkrasının değiştirilmesi ve geçici 11 nci maddenin kaldırılmasıyla, söz konusu 68 nci maddenin 2 nci fıkrasında yer alan «... affa uğramış olsalar da» ibaresinin metinden çıkarılması ve bu hükme ilişkin olup gerekli düzenlemeyi yapan geçici 11 nci maddenin de vücuduna ihtiyaç kalmamış olması nedeniyle Anayasadan tamamen çıkartılmasını öngörmektedir.

Af müessesesinin şümülünü kanunlarımız tadat ve tasrih etmiştir. Zaruret olmadıkça istisnalar yaratmaya mahal olmadığı gibi, Anayasamız dibacesinde, bütün fertlerini, kaderde, kıvançta ve tasada ortak, bölünmez bir bütün olarak görmevi, 10 neu maddesinde Devletin, kişinin temel hak ve hürriyetlerini sosyal adalet ve hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşamıyacak surette sınırlıyan siyasi engelleri kaldırmasını ve gerekli şartları hazırlamasını, 12 nci maddesinde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmamasını, 55 nci maddesinde vatandaşların seçme ve seçilme haklarına sahib olduklarını emretmekte, getirilen teklif de bu esasların tahakkukuna imkân hazırlamaktadır.

Bu anlayış içinde, değişen şartların bir sonucu telâkki edilen teklif Komisyonumuzca da aynen benimsenmiştir.

II - Millet Meclisi metninin 1, 2 ve 3 ncü maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir. Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Kastamonu <i>Ahmet Nusret Tuna</i>	Sözcü Samsun <i>Refet Rendeci</i>	Tabii Üye Sezai O'Kan Müzakerelerde muhalefetini bildirdi. İmzada bulunmadı	Balıkesir <i>Nuri Demirel</i>
Çankırı <i>Gürhan Titrek</i>	Diyarbakır Muhallifim. Söz hakkım mahfuzdur <i>Selâhattin Cizrelioğlu</i>	Hatay <i>Mustafa Deliveli</i>	Maras <i>Adnan Karaküçük</i>
Rize <i>Osman Mecdi Agun</i>	Sakarya <i>Mustafa Tırlı</i>	Tekirdağ Hayri Mumcuoğlu Müzakerelerde muhalefetini bildirdi. İmzada bulunmadı.	

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ
METİN

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 68 nci maddesinin değiştirilmesi ve 11 nci geçici maddesinin kaldırılması hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — 9 Temmuz 1961 tarihli ve 334 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 68 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

b) Milletvekili seçilme yeterliği.

Madde 68. — Otuz yaşını dolduran her Türk milletvekili seçilebilir.

Türkçe okuyup yazma bilmiyenler, kısıtlılar, yükümlü olmasına ve muaf bulunmamasına rağmen muvazzaf askerlik hizmetini yapmayanlar veya yapmış sayılmıyanlar ve kamu hizmetlerinden yasaklılar ile ağır hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı kesin olarak hüküm giymiş olanlar ve - taksirli suçlar hariç olmak üzere - beş yıldan fazla hapis cezasıyla veya zimmet, ihtilâs, irtikâp, rüsvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflâs gibi yüz kızartıcı suçlardan biriyle kesin olarak hüküm giymiş olanlar, milletvekili seçilemezler.

Aday olmak, memurluktan çekilme şartına bağlanamaz. Seçim güvenliği bakımından hangi memurların ne gibi şartlarla aday olabilecekleri kanunla düzenlenir.

Hâkimler ile subay, askerî memur ve ast-subaylar, mesleklerinden çekilmedikçe, aday olamazlar ve seçilemezler.

MADDE 2. — 9 Temmuz 1961 tarihli ve 334 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 11 nci geçici maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ANAYASA VE ADALET KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 68 nci maddesinin değiştirilmesi ve 11 nci geçici maddesinin kaldırılması hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

